

บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

The Roles of School Administrators in Promoting Morality and Ethics of Students in Schools under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2

สิรภค ตันแก้ว^{*}
Sirapak Tonkaew^{*}

Received : 11/6/2019

Revised : 3/7/2019

Accepted : 18/6/2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ และด้านการประเมินผลทางจริยธรรม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 311 คน โดยวิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์โรว์ ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวม มีบทบาทในการส่งเสริมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีบทบาทในการส่งเสริมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.35$) และด้านการจัดสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนด้านที่มีบทบาทในการส่งเสริมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการประเมินผลทางจริยธรรม ($\bar{X} = 4.19$) ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีบทบาทโดยภาพรวมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในระดับสูง สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขตอื่นๆ ได้

คำสำคัญ: บทบาทของผู้บริหาร, การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม, สถานศึกษา

¹ ครูศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

¹ Master of Education, Educational Administrations, Siam Technology College

^{*} Corresponding author. Tel. 08 1852 4719 E-mail: Sirapak_lee@hotmail.com

Abstract

This research's purpose was to study the roles of school administrators on promoting morality and ethics of students in schools under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 in four aspects: Teaching, Environment, Activities on moral ethics and desirable values, and Evaluation. This research is based on Quantitative Approach. The population of this study were 311 teachers of schools under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. The sample size was determined based on Taro Yamane's formula. The research instrument was 5 rating scale questionnaire. The data analysis involved descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, and standard deviation. The results were as follows the overall roles of school administrators on promoting morality and ethics of students in schools under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 was rated at a high level ($\bar{X} = 4.29$), when considered in each aspects, it found out that the highest mean was Teaching at a high level ($\bar{X} = 4.39$), followed by Activities on moral ethics and desirable values ($\bar{X} = 4.35$), Environment ($\bar{X} = 4.23$), and the lowest mean was Evaluation at a high level ($\bar{X} = 4.19$). The results of this study suggested the administrators to have an overall roles in promoting morality and ethics of students in schools under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 was rated at a high level and to act as a good role model for administrators in other schools under Saraburi Primary Educational Service Area.

Keywords: Roles of School Administrators, Promoting Morality and Ethics, Schools

ความสำคัญขอปัญหา

โลกปัจจุบันกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ยุคแห่งการแข่งขันและมีการต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดในสังคม ทำให้คุณธรรมจริยธรรมอันเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้คนในสังคมลดลงไปมาก เยาวชนรุ่นใหม่เกิดมาท่ามกลางความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ท่ามกลางการแข่งขันเพื่อให้ได้มาซึ่งความเจริญก้าวหน้าในการประกอบวิชาชีพ การศึกษาและวิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอันดีงามจึงเป็นสิ่งสำคัญในการหล่อหลอมขัดเกลาจิตใจของเยาวชนให้มีจิตใจดียิ่งขึ้นเพื่อจะเป็นความหวังนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติในอนาคตอย่างยั่งยืน ในสังคมปัจจุบันที่กำลังก้าวเข้าสู่ยุคแห่งการแข่งขัน ทำให้บางครั้งผู้คนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนจนขาดความยับยั้งชั่งใจ กระทำในสิ่งที่ผิด ไม่คำนึงถึงคุณธรรมจริยธรรม การศึกษา การอบรม และปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเยาวชนซึ่งเป็นอนาคตของชาติให้เป็นคนดี มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งทางจิตใจและร่างกาย (สำนักประชาสัมพันธ์เขต 7, 2557 : 1)

วัฒนธรรมและคุณค่าที่ดีงามของสังคมไทยเริ่มเปลี่ยนไปและเสื่อมถอยลงมาก คนไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤต ยึดติดกับค่านิยมทางวัตถุ เห็นห่างจากคุณธรรมจริยธรรม สถาบันครอบครัวที่เคยมีระบบเครือญาติในการช่วยเหลือเกื้อกูลและมีความเข้มแข็งในการอบรมสั่งสอน ปลูกฝังศีลธรรม ค่านิยมที่ดีงามให้แก่ลูกหลานเริ่มเปราะบางลง เนื่องจากวิถีชีวิตถูกปรับเปลี่ยนไป มีลักษณะต่างคนต่างอยู่ ต้องดิ้นรนทางเศรษฐกิจ

ขณะเดียวกันวิถีชีวิตสมัยใหม่มีผลให้ความเชื่อความศรัทธาในหลักศาสนาเสื่อมถอย การประกอบกิจทางศาสนา น้อยลง อยู่ในกลุ่มผู้สูงอายุเป็นหลัก (ธีรพงษ์ มหาวิโร, 2550 : 67)

ผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ส่วนใหญ่มุ่งเน้น การส่งเสริมด้านวิชาการมากกว่าการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน เนื่องจากมีความเห็นว่างาน ด้านวิชาการนั้นเป็นหัวใจหลักในการบริหารจัดการศึกษา และผู้บริหารยังมีภาระงานในการผลักดันสถานศึกษา ให้ผ่านการประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัดซึ่งมุ่งเน้นด้านวิชาการเป็นหลักเช่นกัน ส่วนการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนั้นจะมีลักษณะเป็นเชิงสัญลักษณ์หรือนโยบาย เช่น การสอนทำความดี และบันทึกความดี ยังไม่ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรมเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังใช้วิธีการประเมินคุณธรรมจริยธรรม ด้วยแบบทดสอบ ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมนั้นเป็นการควบคุมความคิดที่ต้งมาจากภายในจิตใจและส่งผลสู่ภายนอก โดยการกระทำ จึงไม่สามารถวัดด้วยแบบทดสอบได้ ดังนั้นการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมนักเรียนจึงมีความสำคัญเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดบทบาท ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยผลจากการศึกษาจะมีความสำคัญในการช่วยกำหนดบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างและ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนซึ่งจะเป็นบุคลากรที่สำคัญของประเทศไทยในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัด สภาพแวดล้อม ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ และด้านการประเมินผล ทางจริยธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อนำไปใช้ในการตั้งข้อคำถาม กำหนดขอบเขตของตัวแปร และสร้างแบบสอบถามด้วยตนเอง
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะ
3. นำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงและแก้ไขเรียบร้อยแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความสอดคล้อง

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

5. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างกับโรงเรียนอนุบาลศาลาแดง โรงเรียนอนุบาลสระบุรี และโรงเรียนวัดหัวบง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.904

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองและแก้ไขแล้วเสนอคณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระเป็นครั้งสุดท้าย และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ในสถานศึกษา	ระดับบทบาทการส่งเสริม		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.39	0.55	สูง
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	4.23	0.56	สูง
3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	4.35	0.55	สูง
4. ด้านการประเมินผลทางจริยธรรม	4.19	0.61	สูง
รวม	4.29	0.50	สูง

1. บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวม มีบทบาทในการส่งเสริมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ และด้านการจัดสภาพแวดล้อม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการประเมินผลทางจริยธรรม โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีบทบาทในการส่งเสริมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมให้ครูสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเทคนิควิธีการสอนคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน

1.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมมีบทบาทในการส่งเสริมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมให้จัดสถานศึกษาให้สะอาด ร่มรื่น เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีต่อจิตใจของนักเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ส่งเสริมให้มีการจัดแสดงประวัติของผู้มีคุณธรรมจริยธรรมในสังคม

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมมีบทบาทในการส่งเสริมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกตัญญูต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้มีคุณ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ส่งเสริมให้มีการแข่งขันตอบปัญหาธรรมะหรือที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรม

1.4 ด้านการประเมินผลทางจริยธรรมโดยภาพรวมมีบทบาทในการส่งเสริมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมให้นักเรียนได้นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาความประพฤติของตนเอง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

สรุป อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่องบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีบทบาทในการส่งเสริมอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนนั้นเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพยายามปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์นี้ให้กับนักเรียนไปพร้อมกับการจัดการเรียนการสอน โดยมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และมีการประเมินผลที่สามารถบ่งชี้ความสำเร็จในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งผู้บริหารของสถานศึกษาเห็นความสำคัญดังกล่าวจึงมีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอย่างครอบคลุม จึงเป็นผลให้มีบทบาทในการส่งเสริมอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยพร เรืองแท้ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิสมาแอล เจะเล็ง (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามทุกด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีบทบาทในการส่งเสริมอยู่ในระดับสูงและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารการเรียนการสอนของสถานศึกษา กำหนดนโยบายให้ครูสอดแทรกเรื่องคุณธรรมจริยธรรมเข้าไปในเนื้อหาการเรียนการสอนตามความเหมาะสมเพื่อให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิสมาแอล เจะเล็ง (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี พบข้อเสนอแนะว่าควรกำหนดให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนที่แทรกคุณธรรมจริยธรรมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมมีบทบาทในการส่งเสริมอยู่ในระดับสูง เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและนักเรียน ส่งเสริมให้จัดสถานศึกษาให้มีความสะอาด ร่มรื่น ให้มีความสำคัญกับการจัดงานในวันสำคัญทางศาสนา และพานักเรียนไปอบรมที่วัด

และสถานที่ปฏิบัติธรรมตามความเหมาะสม จึงเป็นผลให้มีบทบาทการส่งเสริมอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิยมมณี บัวตุม (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของครูต่อแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูต่อแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการจัดสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมมีบทบาทในการส่งเสริมอยู่ในระดับสูง เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามุ่งเน้นให้นักเรียนมีความกตัญญูต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณ และให้ความสำคัญกับวันสำคัญทางศาสนาโดยส่งเสริมให้จัดกิจกรรมปฏิบัติธรรมวันสำคัญทางศาสนา ส่งเสริมให้นักเรียนได้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม เชิดชูคุณ นักเรียนที่มีความประพฤติดี จึงเป็นผลให้มีบทบาทการส่งเสริมอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิยมมณี บัวตุม (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของครูต่อแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูต่อแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการประเมินผลทางจริยธรรม โดยภาพรวมมีบทบาทในการส่งเสริมอยู่ในระดับสูง แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เนื่องจากการประเมินพฤติกรรมด้านจริยธรรมต้องเลือกวิธีการประเมินที่เหมาะสม และต้องมีการสั่งสมโดยการอบรมสั่งสอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแตกต่างจากพฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด ที่สำคัญผลที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมทางจริยธรรมจะมีความคลาดเคลื่อนค่อนข้างสูง จึงเป็นผลให้ด้านการประเมินผลทางจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิยมมณี บัวตุม (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของครูต่อแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูต่อแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้ายคือด้านการประเมินผลทางจริยธรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมโดยการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเทคนิควิธีการสอนคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น

1.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ผู้บริหารควรส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมโดยการส่งเสริมให้มีการจัดแสดงประวัติของผู้มีคุณธรรมจริยธรรมในสังคมเผยแพร่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการแข่งขันตอบปัญหาธรรมะหรือที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมให้มากยิ่งขึ้น

1.4 ด้านการประเมินผลทางจริยธรรม ผู้บริหารควรเพิ่มการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยแนวทางในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อศึกษาแนวทางหรือนโยบายในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนของผู้บริหารว่าครอบคลุมในด้านใดบ้าง

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยการประเมินผลทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามองค์ประกอบจริยธรรมของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อศึกษาว่าพฤติกรรมนักเรียนมีลักษณะที่พึงประสงค์ในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมเป็นไปตามที่สถานศึกษากำหนดเพียงใด

เอกสารอ้างอิง

- ไชยพร เรืองแท้. (2556). *บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1*. (ปริญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระนครศรีอยุธยา.
- ธีรพงษ์ มหาวิโร. (2550). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554)*. กรุงเทพฯ: เดอะบุคส์.
- นิยมมูณี บัวดุม. (2556). *ความพึงพอใจของครูต่อแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา*. (ปริญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. กรุงเทพฯ.
- สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7. (2557). *คุณธรรมจริยธรรมนำเด็กไทยให้สมบูรณ์. บทความเพื่อการประชาสัมพันธ์ตามโครงการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักข.
- อิสมาแอล เจะเล็ง. (2557). *บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา.